

Ärende: VN/33945/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

De föreslagna lagförändringarna för med sig flera förändringar som förbättrar gymnasieutbildningen, t.ex. möjligheten att avlägga ett prov i ett konst- och färdighetsämne, likaledes möjligheten att avlägga studentexamen på engelska.

Samtidigt meddenna lagförändringsproposition pågår också en proposition inom stödprocesserna för den grundläggande utbildningen. Här efterlyser Grankulla stad en enhetlighet i processer och begrepp så att stödreformen blir enhetlig ända från småbarnspedagogiken till slutet av andra stadiet. Speciellt en förenhetligande av begreppen skulle vara nödvändig. En motsvarande förändring skulle även underlätta för studerande, elever och vårdnadshavare att förstå hur man får stöd och vilken typ av stöd finns på de olika stadierna.

2. Oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevat säädösehdotukset

§ 28, 28 a och 28 b i gymnasielagen

Gymnasiestuderande har alltid haft rätt till stöd i studierna och har getts stöd i studierna i enlighet med gymnasielagen. Således hämtar § 28 inget nytt med sig till gymnasieutbildningen. Det som icke nämns i paragrafen är att stödet till studerande bör ske utgående från samarbete mellan studerandevårds-, handlednings- och undervisningspersonalen.

Att stödåtgärderna antecknas i den individuella studieplanen endast på begäran av studerande finns i gymnasielagen från 2018. Detta kunde ändras i den kommande lagtexten. Här ser Grankulla stad det som fördelaktigare ifall åtgärderna alltid antecknades, främst för att säkerställa att viktig information gällande stödbehov når de som behöver den, samt att dess uppföljning och utvärdering sker ändamålsenligt. Därtill är informationen av betydelse vid anhållan om specialarrangemang vid studentexamen.

§ 28a

I Grankulla stad har studerande haft möjlighet att arbeta med specialläraren vid behov, så som stipulerats i gymnasielagen 2018. Det har inte behövts finnas konstaterade inlärnings svårigheter. För vissa studeranden konstateras svårigheterna först under gymnasieåren. Därtill undrar staden vad "eller av andra orsaker" betyder.

Denna paragraf upplever Grankulla stad att kan medföra svårigheter för dem som skulle behöva speciallärarens sakkunskap för att förbättra sin studieteknik och kunna avancera i sina studier med sin fulla potential, speciellt ifall konstaterade inlärnings svårigheter inte finns. Staden upplever att paragrafen medför ett onödigt tidsglapp innan stödåtgärder kan påbörjas. Vi är också medvetna om bristen i resurser inom hälsovården samt studerandevården för att uppdaga inlärnings svårigheter inom en rimlig tidsfrist.

Paragrafen medför även att informationsgången mellan den grundläggande utbildning och gymnasieutbildningen är systematisk utarbetad och pålitlig, vilket den nu inte är. Detta är speciellt viktigt då vissa gymnasier tar emot elever från ett tjugotal olika grundskolor.

Grankulla stad önskar en förtydligande av kriterierna från att övergå från stöd för lärande till specialundervisning. Eller är det verkligen tänkt så att specialläraren endast är involverad då det finns ett utbildningsanordnarbeslut för specialundervisning?

Samma kommentar som ovan gällande anteckning i den individuella studieplanen.

§ 28 b

Paragrafen är den som orsakar mest oro. Gymnasierna har redan nu kunnat erbjuda specialundervisning då behov finns. Behovet av utbildningsanordnarbeslut försvårar och förlänger processen. Därtill innebär processen en byråkrati som det i gymnasierna har upplevts onödig. Processen bakom besluten tar tid från dem som ska ge stödet som eftersträvas. Ifall det finns en oro för att gymnasier inte i tillräcklig utsträckning erbjuder stöd från specialläraren kunde det tänkas en i lag fastställd dimensionering som för tillfället finns för skolpsykologer och kuratorer.

Bedömmandet av behovet av specialundervisning föranleder även en effektiv och systematisk överföring av information från den grundläggande utbildningen. Något som inte finns idag. Grankulla stad ber lagberedarna överväga ifall KOSKI-tjänsten kunde användas för att säkerställa att andra stadiet får kännedom om stödåtgärder inom den grundläggande utbildningen.

3. Lukiokoulutuksen rahoitusperusteita koskevat säädösehdotukset

Grankulla stad ser hellre att de planerade projektpengarna för stöd för lärandet skulle kanaliseras direkt via gymnasiernas statsandelar.

4. Englanninkielistä lukiokoulutusta, opiskelijavalintaa ja ylioppilastutkintoa koskevat säädösehdotukset

Grankulla stad välkomnar förändringen. Den ger en möjlighet för unga vars språkkunskaper i de inhemska språken inte är tillräckliga att skriva studentexamen på endera finska eller svenska men vars ämneskunskap är, att fortsätta på sin lärtig mot högskolestudier.

5. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskevat säädösehdotukset

En välkommen förändring. Grankulla stad önskar tydliga instruktioner gällande arbetsprov samt bedömningskriterier.

6. Tilauskoulutusta koskevat säädösehdotukset

-

7. Muut kommentit

-

Flemmich Mikael
Grankulla stad

Ekman-Ekebon Maria
Grankulla stad - Bildningen